

www.relis.no

RELIS database 2020; spm.nr. 13531, RELIS Sør-Øst

RELIS Sør-Øst
Oslo universitetssykehus HF Rikshospitalet
Postboks 4950 Nydalen, 0424 Oslo
Tlf: 23 07 55 00
E-post: relis@ous-hf.no
Url: www.relis.no/sor-ost

Utredningen er utarbeidet på grunnlag av tilgjengelig litteratur og ressurser. Den enkelte lege eller tannlege er selv ansvarlig for bruk av utredningens innhold i eventuell pasientbehandling.

Dato for henvendelse: 14.10.2020

Observasjonstid etter intramuskulær injeksjon med ceftriaxon og Tardocillin

SPØRSMÅL

En institusjon behandler pasienter med gonore og syfilis med henholdsvis ceftriaxon 1000 mg x 1 og Tardocillin (benzatinbenzylpenicillin) 2,4 mill IU x 1, begge intramuskulært. I henhold til rutinene observerer de pasientene 20 min etter ceftriaxon og 30 min etter Tardocillin med tanke på eventuelle straksallergiske reaksjoner. Lege spør om vi er enige i observasjonstiden.

SVAR

Et anerkjent oppslagsverk angir at straksallergiske reaksjoner oppstår innen en time etter at første dose er gitt (1).

Råd i retningslinjer og lignende

Europeiske retningslinjer for behandling av syfilis gir råd om at pasientene bør vente i 30 minutter etter intramuskulær injeksjon av benzatinbenzylpenicillin (2).

Intramuskulær injeksjon tar generelt noe lengre tid til maksimal konsentrasjon enn intravenøs injeksjon. Ceftriaxone har eksempelvis høyest konsentrasjon mellom 1,5 til 4 timer etter at en intramuskulær injeksjonen er satt, mens det tar kun 30 minutter før toppkonsentrasjon er nådd ved intravenøs injeksjon (3). Hypersensitivitetsreaksjoner forutsetter ikke en høy konsentrasjon av medikamentet (4). Vi har ikke funnet spesifikke råd om observasjonstid i preparatomtaler eller i oppslagsverk om virkestoff. Vi har ikke tatt hensyn til halveringstider for preparatene i svaret vårt.

Vaksinasjonsveilederen til Folkehelseinstituttet anbefaler observasjon 20-30 minutter etter injeksjoner. Det gjelder for alle typer injeksjonspreparater, også vaksiner, uansett hvilken dose som er gitt og hvilken injeksjonsmåte som er brukt (5). Ved Poliklinikk for lungesykdommer og allergi, Lungemedisinsk avdeling på Oslo universitetssykehus, observeres pasientene i 30 minutter etter allergivaksinasjon som blir satt subkutan (4,6).

Råd fra Regionalt senter for astma, allergi og overfølsomhet (RAAO)

RAAO anbefaler at pasienten før administrasjon har gjennomgått en grundig vurdering hos kliniker i forhold til tidligere hypersensitivitetsreaksjoner på aktuelle preparater eller kryssreagerende preparater og at en slik utredning er negativ. Ut fra en samlet vurdering basert på tilgjengelig litteratur og klinisk erfaring, samt etter en nytte-risiko-vurdering, anbefaler de 30 minutter observasjonstid etter intramuskulær administrasjon av både ceftriaxon og benzatinbenzylpenicillin. Ved begynnende reaksjon, inklusiv beskjedne hudsymptomer, forutsettes forlenget observasjonstid og, dersom indisert, behandling i tråd med gjeldende retningslinjer (6).

RAAO har bidratt til utredningen med tips til referanser, gjennomlesning og råd.

KONKLUSJON

Vi anbefaler at pasientene observeres i 30 minutter etter intramuskulær injeksjon av både ceftriaxon og benzatinbenzylpenicillin med hensyn på mulige straksallergiske reaksjoner. Ved begynnende reaksjon, inklusive beskjedne hudsymptomer, forutsettes forlenget observasjonstid.

REFERANSER

1. Pichler WJ. An approach to the patient with drug allergy. In: UpToDate. <https://www.helsebiblioteket.no/> (Sist oppdatert: 8. oktober 2018).

2. International union against sexually transmitted infections (IUSTI). 2020 European guideline on the management of syphilis. <https://iusti.org/wp-content/uploads/2020/07/Syphilis2020guideline.pdf> (Sett: 9. november 2020).
3. Clinical Pharmacology database. Ceftriaxone. Elsevier, Inc. <https://www.clinicalkey.com/pharmacology/login> (Sett: 19. oktober 2020).
4. Pers med. Overlege. Regionalt senter for astma, allergi og overfølsomhet (RAAO). Oslo universitetssykehus. (6. november 2020).
5. Folkehelseinstituttet (FHI). Vaksinasjonsveilederen for helsepersonell (Vaksinasjonsboka). Praktisk info om vaksinasjon. <http://www.fhi.no/> (Sett: 9. november 2020).
6. Eåndbok. Allergivaksine (Spesifikk immunterapi) - pasientinformasjon . <http://ehandbok.ous-hf.no>

Hilde Fjeld
Rådgiver, cand. pharm.

Karin Holmberg Dahle
Spesialrådgiver, lege